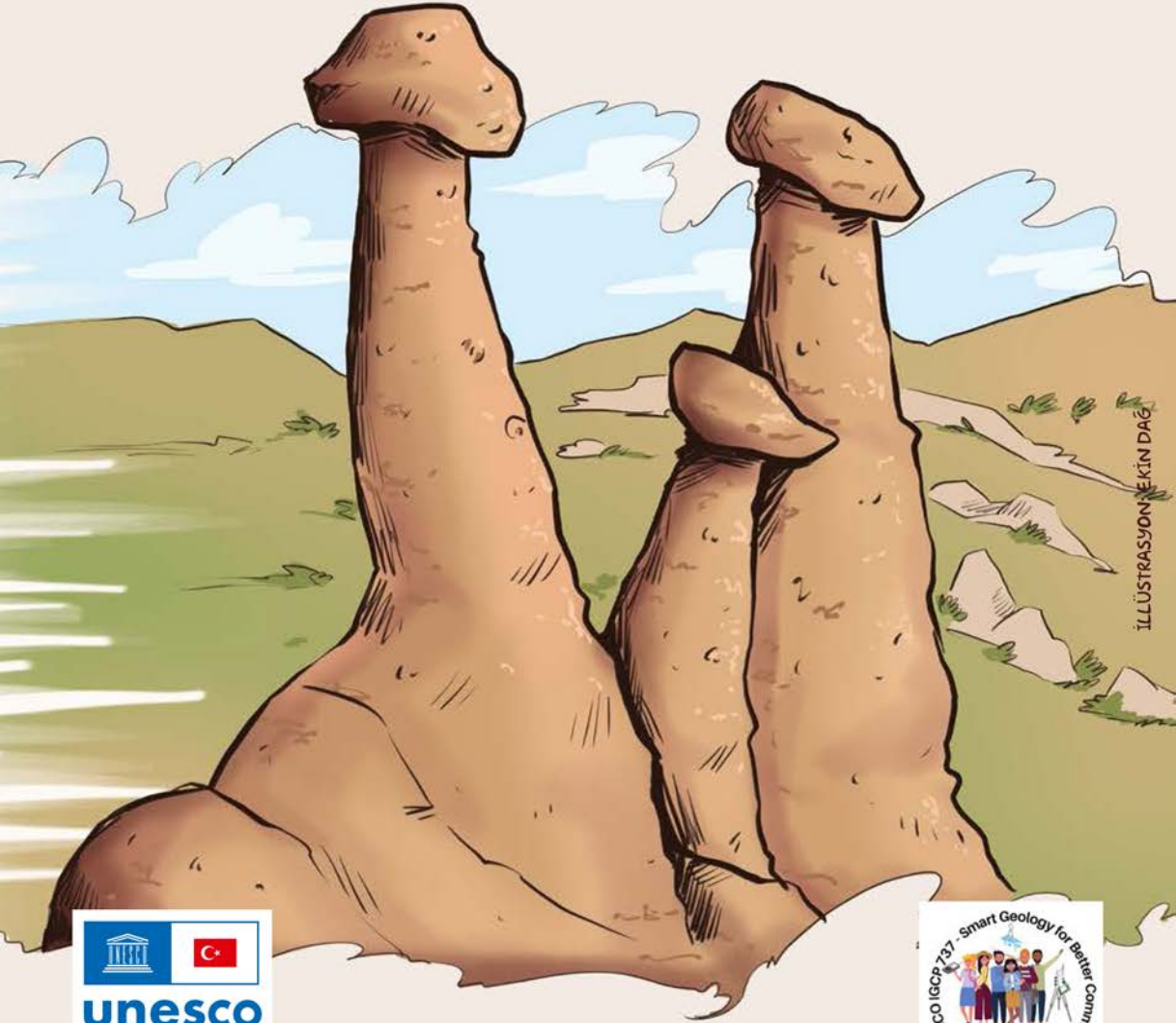

NAZİRE ÖZGEN ERDEM

ÜÇ GÜZELLER

UNESCO DÜNYA MİRASI KAPADOKYA

İLLÜSTRASYON: EKİN DAĞ

NAZİRE ÖZGEN ERDEM

ÜÇ GÜZELLER

UNESCO DÜNYA MİRASI KAPADOKYA

unesco

Türkiye Milli Komisyonu

NAZİRE ÖZGEN ERDEM

ÜÇ GÜZELLER

UNESCO DÜNYA MİRASI KAPADOKYA

Kapak Tasarımı ve İllüstrasyonu: Ekin Dağ
Grafik Uygulama ve İllüstrasyon: Ekin Dağ

ISBN: 978-605-66617-6-1

Nisan, 2023 / Ankara

UNESCO
Türkiye Millî Komisyonu

Baskı ve Cilt

Grafiker-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti. / Ankara

Sertifika No: 46682

Yayıncının izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

NAZİRE ÖZGEN ERDEM

ÜÇ GÜZELLER

UNESCO DÜNYA MİRASI KAPADOKYA

Nazire ÖZGEN ERDEM

1968 yılında Adana'da doğdu. Fırat Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünden 1990 yılında mezun oldu. Lisansüstü eğitimini tamamladığı Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Jeoloji Mühendisliği Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak akademik hayatına başladı. 2009 yılında Profesör unvanını aldı. Akademik çalışmaları önemli mikro fosil gruplarından biri olan Foraminiferler üzerinde yoğunlaşmıştır. UNESCO Türkiye Millî Komisyonu bünyesinde Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Jeolojik Miras ve Jeopark İzleme Grubu üyesi olan Dr. Özgen-Erdem, jeolojik miraslarımız ve bu mirasların korunduğu ve topluma sunulduğu en etkili koruma alanları olan jeoparklar konusunda da çalışmalarını sürdürmektedir. Doğa tarihi müzelerine duyduğu ilgi ile Sivas Cumhuriyet Üniversitesi bünyesinde Tabiat Tarihi Müzesi kurulması çalışmalarını yürütmüştür ve 2022 yılı başlarında müzenin resmî açılışı yapılmıştır. Hâlen bu müzenin müdürlüğü görevini de yürütmektedir. Evli ve iki kız çocuğu annesidir.

ÖNSÖZ

UNESCO, eğitim, bilim, kültür ve iletişim konularında çalışmalar yürüten, aynı zamanda doğal ve kültürel mirasın korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için dünyadaki çalışmalara öncülük eden uluslararası bir kurumdur. UNESCO'nun doğal ve kültürel mirasın korunması çalışmalarının temel dayanağı üye devletler ve uzman kuruluşlarla hazırladığı uluslararası program ve sözleşmelerdir. Bu program ve sözleşmeler; geçmiş uygarlıklara ışık tutan mimari yapıların, doğal rezervlerin, tehlike altındaki türlerin, sulak alanların, jeolojik oluşumların eski devirleri ve gelişim aşamalarını anlamamızı sağlayan olağanüstü doğal oluşumların ve somut olmayan kültürel mirasın bütüncül korunmasına hizmet etmeyi hedeflemektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın temel hedefleri doğrultusunda uygulama alanları bulan bu programların her biri diğeriyle ilişki içinde ve birbirini tamamlar niteliktedir. Bu bağlamda UNESCO'nun İnsan ve Biyosfer Programı, Uluslararası Yerbilimleri ve Jeoparklar Programı, Ramsar Sözleşmesi ve Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme kabul edilmiştir. Çeşitli bilimsel ölçütler dikkate alınarak, bu program ve sözleşmeler aracılığıyla oluşturulmuş uluslararası listelere bütün dünyadan ülkelerin önerileriyle kaydedilen doğal, kültürel, jeolojik ve karma alanlar insanlığın ortak mirası sayılmaktadır.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu olarak, Üç Güzeller adlı bu hikâye kitabıyla öncelikle genç kuşakların UNESCO programları ile tanışmalarını hedefliyoruz. Bu davet ile okuru, 1985 yılında sahip olduğu üstün evrensel değer ile insanlığın ortak mirası olarak UNESCO Dünya Mirası Listesine kaydedilen karma miras alanı Göreme Millî Parkı ve Kapadokya'da sıra dışı bir yolculuğa çıkarıyoruz. Bu yolculukta coğrafyamızın farklı özelliklerine bir pencere açarak ve UNESCO hakkında farkındalık oluşacağına inanıyoruz. Bu hikâye aracılığıyla gençlerin miras koruma sorumluluğunu kazanmalarını, doğal, kültürel ve jeolojik oluşumların süreçlerini ve önemini anlayarak, eğitim ve bilimin ışığında doğanın, kültürlerin

ve medeniyetlerin gelişmesindeki yerini özümsemelerini ve bu bilinci gelecek kuşaklara aktarmalarını diliyoruz.

Bunun yanı sıra çocukların ve gençlerin zihinsel ve bilişsel gelişiminde önemli rolü olan hikayeleştirme yöntemiyle kültürel mirasın kuşaklararası aktarımını etkinleştirmeyi arzuluyoruz. İnanıyoruz ki, 'Üç Güzeller' hikâyesi de Göreme Millî Parkı ve Kapadokya'nın kültürel ve doğal zenginliklerini genç kuşaklara aktarmada önemli bir rol üstlenecektir.

Yönetim Kurulumuz adına, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu yayını olarak hazırlanan bu çalışmanın ortaya çıkmasında emeği geçenlere şükranlarımı sunuyor, bu hikâyenin ulaşacağı okura keyifli bir yolculuk diliyorum.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu
Başkanı

Çok heyecanlıyım. Annemin çalışmalarına bakarken dikkatimi çeken ve o günden sonra görmek için gün saydığım Kapadokya'ya nihayet gidiyoruz. Bu arada söylemeyi unuttum, annem bir arkeolog ve bir süredir bu bölge üzerine çalışmalar yapıyor. Ben mitolojilere ve efsanelere hep ilgi duymuşumdur. Kapadokya bölgesi ile ilgili çok ilginç efsaneler varmış.

Babam, Kapadokya'nın sadece peribacaları, yeraltı şehirleri ve diğer tarihi eserleri içerisine alan bölge ile sınırlı olmadığını Nevşehir, Kırşehir, Yozgat, Aksaray, Niğde ve Kayseri gibi beş şehri kapsayan bölgenin coğrafi adı olduğunu söyleyince çok şaşırılmıştım. Oysaki Kapadokya deyince benim aklımda peribacalarının olduğu ve havada balonların uçtuğu bir resim canlanıyordu.

Amcam emekli olduktan sonra ailesiyle Avanos'a yerleşti ve çanak çömlek benzeri el sanatlarını ürettiği ve turistlere satışını yaptığı küçük bir dükkân açtı. Özellikle kuzenlerimi çok özledim. Işıl ve Doruk ikizler ve benden bir yaş küçükler. Onlarla çok güzel günler geçireceğimiz için çok mutluyum.

İşte ordalar. O gün akşam herkes sohbet ederek özlem giderdi. Kuzenlerimle yarın için çok güzel planlar yaptık. Sabahı iple çekiyorum.

Kahvaltıdan sonra ilk olarak hepimiz amcamın dükkânına gittik.

Amcam yardımcısı Zafer abi ile tanıştırdı bizi. Zafer abi aslında üniversitede okuyormuş. Yazları çalışarak okul masrafları için ailesine destek oluyormuş. Avanos'ta her yer amcamın dükkânına benzer mağazalar ile dolu. Nerdeyse tüm sokaklar birbirine benziyor.

Amcamın söylediğine göre, Kapadokya'da özellikle Avanos ile özdeşleşmiş olan çanak ve çömlek yapımının tarihi, antik dönemlere kadar gidiyormuş.

- Avanos'ta herkes kırmızı rengi çok seviyor olmalı. Bu çömlek, çanak ve benzeri tüm ürünler çoğunlukla kırmızı renkli dediğinde Zafer Abi gülümsedi.

- Bu rengi çok seviyorlardır ama bence başka bir sebebi var, deyince hepimiz meraklı gözlerle devam etmesini bekledik. O da bizi anladı sanırım ve anlatmaya devam etti.

- Bu renk, bölgenin jeolojisiyle ilgili. Çanak ve çömlek yapımında günümüzde de Avanos'un ortasından geçen Kızılırmak'ın çok eski dönemlerde ortalama 30-25 milyon yıl önce bölgede biriktirdiği kırmızı renkli, killi ve kumlu tortullar kullanılmaktadır. Fen Bilgisi dersinde öğretmenimizin tortul kayalar ile ilgili anlattıkları gözümün önünde canlandı.

Peribacalarına doğru yola koyulduk.

Resimlerini okul kitaplarından, internetten gördüğüm hikâyelerini dinlediğim peribacaları işte şimdi tam karşımda. Bu manzara benim için çok heyecan verici.

Annemin peribacaları ile ilgili anlattığı efsaneler aklıma geldi. Özellikle burada "devler periler arasındaki savaşlar" ile ilgili anlattığı bir hikâye çok ilginçti. Ama benim en çok merak ettiğim ve görmek istediğim yer üç güzellerdi. Hikâyesi gerçekten çok üzücü.

O da ne? Ne kadar güzel beyaz bir güvercin!

Daha önce bu kadar büyük kanatları olan bir güvercin görmemiştim. Annem, babam ve kuzenlerim alışveriş tezgâhlarında satılan hediyelik eşyalara kendilerini öyle bir kaptırmışlardı ki onlara seslendiğimi duymadılar. Güvercin sanki bana bakıyor gibiydi ve birden uçmaya başladı. İçimden bir ses güvercinin arkasından koşmamı söylüyor gibiydi. O sesi dinledim ve.. koşmaya başladım. Arkasından koştuğumu görünce daha yavaş uçmaya başladı.

Birden bir kayanın üzerinde durdu. Tenha bir yere geldiğimizi durunca fark ettim. Çevremde benden başka kimse yoktu. Birden panikledim ve annem ve babamın benim orda olmadığını fark etmiş ve korkmuş olabilecekleri aklıma geldi. Geri dönmek istedim. Tam o sırada güvercinin olduğu kayalığın üstünde parlak bir ışık belirdi. Işık o kadar parlaktı ki bakamadım. Işık kaybolunca karşımda duran şeyi fark ettim. İnanılmaz!

Ama nasıl olur? Saçları upuzun ve beyaz bir kız karşımda duruyor.

- Güvercine ne oldu? Siz kimsiniz, diye söylendiğimin farkında bile değildim. Kız:

- Korkma, güvercin benim.

- Nasıl yani?

- Benden korkmana gerek yok. Ben bir periyim Nur ve senin yardımına ihtiyacım var, dedi.

Annemin anlattığı efsane aklıma geldi. Böyle bir şey mümkün değildi. O sadece bir efsaneydi. Ama o efsanedeki perilerden biri karşımda duruyordu. Mitolojilere meraklı olduğum için şaşkınlığım kısa sürede geçti.

- Ama ben sana nasıl yardım edebilirim?

- Çok zamanım kalmadı. Yok olmadan önce mutlaka kolyemi bulmam gerekiyor. Sıradan bir kolye değil o. Gücüme tekrar kavuşabilmem

için onun taşındaki güce ihtiyacım var. Onu bulmam için bana yardım etmelisin.

- İyi de ben o taşı nasıl bulacağım. Taş nerede ve neye benziyor?

- Tamam, telaşlanma ben sana anlatacağım ve onu bulman için sana yardım edeceğim.

- Sen bir perisin, senin üstün güçlerin var. Benim sana nasıl bir yardımım olur ki?

- Hikâyeyi biliyorsun, değil mi?

- Şey... Evet, annem anlatmıştı.

- Ne kadarını anlatmıştı? Bana anlatır mısınız?

- Tabii...

Bir zamanlar masallar diyarı Kapadokya'da başları göğe değen korkunç devler yaşarmış. İnsanlar bu devlerden çok korkar ve dışarı çıkamazmış. Bir araya gelip devler onlara zarar vermesin diye dualar ederlermiş. Buna rağmen devler insanlara zaman zaman kızıp oturdukları dağların tepesinden insanların üzerine ateş dalgalarını gönderirlermiş. Bu ateş dalgaları önlerine çıkan her şeyi yerle bir edip yakıp küle çevirmiş. Günlerden bir gün periler diyarının padişahının yolu masallar diyarına düşmüş. İnsanların bu devlerden çektiği ızdıraba o kadar üzülmüş ki tüm perilerini çağırıp dağların ateşini söndürelim, devler yerin altına girmek zorunda kalsın, demiş. Binlerce peri buz ve kar parçalarıyla dağların ateşini söndürmeyi başarmışlar. Devler de bu olaydan korkup yerin bin kat altına inip saklanmışlar.

- Dur! Evet, buraya kadar doğru, dedi peri.

- Nasıl? Bu efsane gerçek mi? Ama annem ve öğretmenim bunun altındaki gerçeği farklı anlattılar.

- Nasıl anlattılar Nur? Bana da anlatır mısınız? Merak ettim şimdi.
- Sen yanardağları biliyor musun?
- Evet biliyorum.
- Çok eski zamanlarda burada büyük volkanlar varmış, diye tam başlamıştım ki anlatmaya, peri cevabını biliyormuş gibi sordu:
- Ne kadar eski?
- Öğretmenim 9-10 milyon yıl önce başladığını söylemişti. Zaten jeolojik zamanlar böyle milyon yıllar olarak hesaplanırmış. Yoksa sen bunu bilmiyor musun? Ben sizlerin her şeyi bildiğinizi düşünmüşümdür hep.
- Biz sadece periyiz Nur, her şeyi bilmemiz mümkün değil. Ama bu anlattıkların çok ilgimi çekti. Milyonlarca yıl öncesini nasıl bilebilirler ki? Bu mümkün değil!
- Hayır. Tabi ki mümkün böyle bir şey. O dönemlerden kalma tanıklar var.
- Nasıl? Kimse o kadar uzun yaşayamaz. Milyonlarca yıl hem de, diyerek güldü peri.
- Evet, tabii yaşayamaz. Ben ondan bahsetmiyorum ki. Tanıklar derken o dönem yaşayan insanları kastetmedim. O dönemlerde yaşamış ama öldükten sonra korunduğu için taşlaşmış canlı kalıntılarını söylemek istemişim, yani fosilleri.
- Fosil mi? İlk defa duyuyorum. Nur, çok ilginç şeyler anlatıyorsun. İnsanların taşlaşması hakkındaki hikâyeleri biliyorsun değil mi?
- Evet, hatta burada üç güzeller hikâyesi öyle bir olayı anlatıyor. Ama bu sadece bir hikâye... Fosiller gerçek ve daha farklı. Milyonlarca yıl önce yaşamış bitki ve hayvan kalıntılarının, kayaçlar arasında

taşlaşmış kalıntılarıdır. Canlı bir varlık yaşamını yitirdikten sonra sel ve toprak kayması gibi dış etkenlerle kum ve çamur altında kalır. Milyonlarca yıl içinde canlının üzerindeki toprak katmanının kalınlığı artar. Canlının yumuşak dokuları çürür, oluşan boşluklara mineral dolar. Böylece taşlaşırlar. Dur bir dakika. Yanardağları anlatıyordum.

- Tamam tamam devam et sen ama fosiller çok ilgimi çekti.

- Evet, benim de. Neyse, bu bölgedeki yanardağlar sadece bir defa değil, defalarca patlamış. Bu patlamalarda yer kabuğunun altında yer alan sıcaklığı çok yüksek ve erimiş kayalardan oluşan magmanın yeryüzüne çıkmış hâli olan lavlar çıkarmış. Sadece lavlar değil; taş, kül ve gaz gibi farklı maddeler de bu patlamalarda etrafa yayılmış. Annem, eski kültürlerde yanardağ patlamalarından korkan insanların o dağlarda devlerin ya da ejderhaların yaşadığına ve kızdıkları zaman ateş çıkardıklarına inandıklarını söylemişti. Bunlar kuşaktan kuşağa anlatılırken zaman içerisinde efsanelere ve masallara dönüşmüş.

Peri anlamlı bir şekilde gülümsedi. Aklından geçeni tahmin etmek zor olmadı benim için. Ama o kadar merakla dinliyordu ki anlatmaya devam etmemi istediğini anlamıştım.

- Bu patlamalarda yanardağın ağzından çıkan toz ve sıcak küller zamanla üst üste birikerek kalın beyaz tortulları oluşturmuş. Öğretmenimiz bunlara “tuf” adının verildiğini söylemişti.

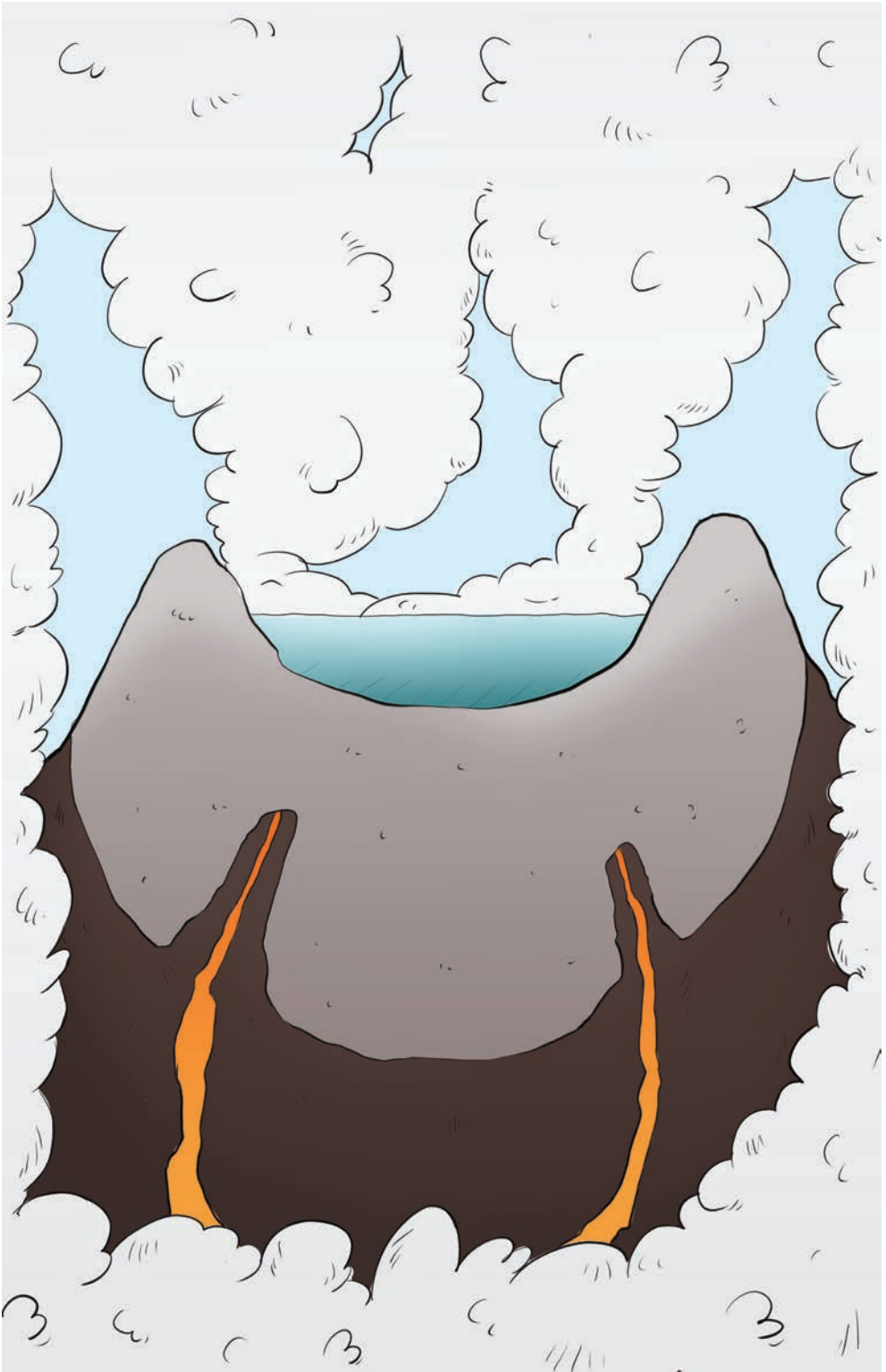
- Peki, lavlara ne oldu? diye sordu peri.

- Onlarda bu tortulların üzerinde taşlaşmışlar.

- Anlattıkların çok ilginç gerçekten Nur.

- Efsanede devlerin insanların üzerine attığı alev toplarını perilerin buz ve kar parçaları ile söndürdüğü söyleniyordu. Sen yok muydun, diye sordum.

- Hayır, ben çok tecrübesiz ve genç olduğum için o iş için görevlendirilmedim. Zaten daha sonrasında kolyemi kaybettim ve gücüm azaldı.
- Nasıl bir kolye bu?
- Simsiyah, parlak bir taştan yapıldı. Biz periler uçma gibi güçlerimizi bu taştan alırız. O kolyeyi bulmamız gerekiyor Nur. Bana yardım edeceksin, değil mi?
- Tamam, ama nasıl olacak bu?
- Peri bacalarının altında çok sayıda odalardan oluşan bir şehir var.
- Biliyorum onları. Fotoğraflarını görmüştüm. Yeraltı şehirleri...
- Nasıl? Yoksa insanlar orayı biliyor mu? Öğrendiler mi? Olamaz!
- Evet, artık orası gizli değil, biliniyor. Ama eskiden insanlar orda saklanırmış. Neden korktun?
- Çünkü bu odaların en altında büyük mağaralar var, savaş sonunda devleri oraya hapsedtik. Bir gün oradan kurtulup dışarı çıkabilirler. Mutlaka kolyeyi bulmalıyız.
- Kolyeni bulmanla devlerin oradan çıkmasının ne ilgisi var, anlamadım!
- Kolye olursa tekrar eski gücüme kavuşabilirim ve mağaraların giriş kapısını kontrol edebilmek için oraya inebilirim. Bana yardım etmelisin Nur, bu hem bizim için hem de insanlar için çok önemli.
- Ama ben tek başıma oraya giremem ki.
- Ben senin yanında olacağım ama peri olarak oraya giremem. Tekrar güvercin olmalıyım.

- Yine de oraya tek başıma giremem. Ne yapmalıyım bilemiyorum. Dur buldum, kuzenlerim...Işıl ve Doruk'u da alsak yanımıza olmaz mı?

- Olur ama inanırlar mı bu anlattıklarım? Gelmeyi kabul ederler mi?

- Bunu anlamamanın tek yolu var. Hadi gidelim!

- Dur! Dur, bekle. Böyle gelemem seninle. Eski hâlime dönmeliyim dedi ve tekrar kayanın arkasına doğru gitti. Birkaç dakika sonra güvercinle birlikte koşmaya başladım.

Annem, babam ve kuzenlerim hâlen oradaydılar. Annem beni görünce sevinçli bir şekilde:

-Nur, bak! Sana çok güzel şeyler aldım. Bayılacaksınız bunlara, dedi. Gerçekten de elindeki poşette çok güzel biblolar, bebekler ve gösterişli süs eşyaları vardı. Teşekkür ettikten sonra hemen Işıl ve Doruk'un yanına gittim.

- Size anlatmam gereken çok önemli bir şey var, benimle gelirsiniz, diye sordum. Işıl kocaman gözlerle bana baktı ve sordu:

- Neler oluyor? Niye böyle nefes nefese konuşuyorsun?

- Anlatacaklarıma inanmayacaksınız ama acayip bir şey oldu.

Işıl ve Doruk önce garipseyerek bana baktılar ancak sonra meraklı gözlerle anlatmamı istediler. Başımdan geçenleri tüm ayrıntılarıyla anlattım: güvercini, periyi, kolyeyi... Doruk tahmin ettiğim gibi başlangıçta inanmadı ve hatta espri bile yaptı.

- Güneş tam tepeye de çıkmadı ama yediklerin mi dokundu Nur, deyip güldü. Işıl ise gözlerini üzerime dikti ve şüpheli bakışlarla bunların nasıl gerçekleştiğini sordu. İkisi de inanmadı ama ben kararlıydım.

- Siz gelseniz de gelmeseniz de ben gitmeliyim. Bana yardım edecek misiniz?

Doruk kendine güvenen bir ses tonuyla:

- İyi tamam, biz de geliyoruz. Senin tek başına gitmene izin veremeyiz, değil mi Işıl?

- Evet evet, biz de geliyoruz ama biz nasıl yalnız gideceğiz? Amcama ve yengeme ne diyeceğiz, diye sorunca:

- Bu hiç aklıma gelmemişti işte, haklısın. Ne yapacağız şimdi, dedi Işıl. Doruk ise başını kaşıyarak biraz düşündükten sonra:

- Buldum! Zafer Abi... Yanımızda o olursa gitmemize izin verirler, dedi.

Öncelikle ailelerimize yer altı şehrini görmek istediğimizi söyledik ve Zafer Abi ile gezmek için izin aldık. Birlikte tam yarım saat sonra, Zafer Abi, Işıl, Doruk, ben ve omzumda güvercin ile yeraltı şehirlerinin giriş kapısı önündeydik. İçeriye giriş yaptıktan sonra yavaş yavaş yürümeye başladık. Hem çok heyecanlıydım hem de ne yapacağımızı bilmez bir hâlde yürüyordum.

Işıl:

- Eeeee girdik işte... Şimdi ne yapacağız?

Doruk:

- Güvercin sana nasıl bir şey olduğunu söylemedi mi, diye sordu.

- Evet, tarif etti. Siyah ve parlak bir taştan yapılmış bir kolye olduğunu söyledi, dedim ve cümlemi bitirmek üzereydim ki birden güvercin omzumdan havalandı ve ileriye doğru yavaşça uçmaya başladı.

Işıl:

- Hadi takip edelim deyince biz koşmaya başladık. Ancak Zafer Abi'nin de yanımızda olduğunu unuttuğumuzu fark ettim. Arkamızdan;
- Ne yapıyorsunuz, nereye gidiyorsunuz, diye bağırınca üçümüz de aniden durduk.

Doruk:

- Şimdi ne yapacağız? Zafer Abi'nin yanına koştum.
- Zafer Abi! Sana bir şey anlatacağım, diyerek olanları ona da anlattım. Beklediğim gibi inanmadı.
- Zafer Abi bize yardım etmen lazım, lütfen bizi kırma, diye üçümüzde ısrar edince çocuksu bir bakış attı:
- Tamam o zaman, mademki buraya kadar girdik hem de gezmiş oluruz. Bakalım kolyeyi bulabilecek miyiz?

Işıl:

- Güvercini takip etmeliyiz, dedi ve hepimiz onu takip etmeye başladık.
- Çok ilginç! Birbirine bitişik odalardan geçiyorduk. Bunların bazıları büyük ama bazıları oldukça küçüktü.

Zafer Abi:

- Nevşehir ve civarında buna benzer çok sayıda yeraltı şehri olduğundan, Hitit, Roma, Bizans dönemlerinde binlerce kişinin bu şehirleri sığınak olarak kullandığından ve burada yaşadıklarından, bazı odaların ailelere ait konak alanları, bazılarının mutfak ve daha büyük alanların ise toplantı-ibadet alanları olarak kullanıldığından bahsetti.

Işıl:

- Burası karanlık, hiç gün ışığı yok. Nasıl yaşadılar güneşi görmeden, sürekli karanlıkta?

- Bak Işıl, şu küçük oyukları görüyor musun? Onlar mumlar için. Bu oyuklarda yanan mumlar sayesinde aydınlatıyorlardı yaşam alanlarını, dedi Zafer Abi.

Işıl:

- Olsun, Sabah olduğunu nasıl anlıyorlardı ki? Bizler gün doğumuyla ve her yerin aydınlanmasıyla uyanıyoruz. Onlar nasıl yapıyorlardı?

- Zafer Abi bu inanılmaz! O dönemlerde günümüzdeki gibi gelişmiş aletler olmadan bu odaları nasıl yaptılar?

- Evet Nur, çok ilginç değil mi? Uzun zaman almış olmalı. Kesici aletler kullanmışlar. Ama burada asıl önemli olan bu kayaların özelliği.

- Nasıl yani? diye sordu Işıl.

- Sabah Avanos'ta çanak ve çömleklerin neden kırmızımsı bir renkte olduğunu anlatırken bu bölgedeki tortulların renginden kaynaklandığını söylemiştim. Hatırladınız mı? Burada da aynı durum geçerli. Bu odaların yapılanmasında kayaların oyulması ve kazılmasının kolay olmasının önemli bir etkisi var çocuklar.

Doruk eli ile duvarlara dokundu:

- Evet...yumuşak, elimizde bir çakı olsa biz de kazıyabilirdik.

- Peki neden bu kayalar yumuşak? diye sorunca Doruk, ben hemen cevap vermek istedim.

- Ben biliyorum. Bu bölgede eskiden yanardağlar varmış ve bu yanardağların patlamasıyla çok fazla kül çıkmış. Küller üst üste

birikip tuf adı verilen bir kayacı oluşturmuş. Öğretmenimiz tüflerin kolay kazılıp şekillendirilebilen kayaçlar olduğunu söylemişti.

- Evet, çok doğru, yeraltı şehirlerinin burada yapılmış olmasında bu kayaçların özelliklerinin büyük bir etkisi var. Yukarı çıktığımızda bu mağaraların peribacalarının içlerine ve yamaçlara da oyularak yapıldığını göreceksiniz. Çok eski dönemlerden itibaren tüflerin kazılarak mağara odaları yapıldığı ve bunların barınma ve depolama amaçlı kullanıldığı bilinmektedir. Günümüzde de bu alanlar sebze-meyve depolama, ev yeri olarak ve turistik konaklama amaçlı olarak kullanıldığı gibi yenileri de kazılmaya devam ediliyor. Buraya gelirken görmüş olmalısın Nur, değil mi?

- Evet, gördüm. Hatta annem bu otellerden birini gezmek istediğini söylemişti.

Bu arada büyüklü küçüklü odalardan ve daracık koridorlardan geçerek ilerliyorduk. İlerde dar bir geçit görüldü. Hepimiz güvercinin peşinden gittik ve geçitten geçtik. Güvercin buradan sonra sağlı sollu küçük girintilerin içine girmeye başladı.

- Sanırım buradan itibaren dikkat edip kolyeyi bulmaya odaklanmalıyız, dediğimde güvercinle kısa bir an göz göze geldik. Küçük ve yumuşak başını minik hareketlerle ileri geri sallamasından beni onayladığını anladım. Hepimiz ayrı bir oyuğa girip arayalım, dedi Zafer Abi.

- Ben güvercinin yöneldiği sağdaki küçük oyuğa doğru ilerledim. Neyse ki son anda Zafer Abi hepimize birer fener almıştı. Bazı odalar daha karanlıktı, fener yardımı ile daha iyi görebiliyordum. Odanın duvarlarında dans eden ve avlanan insan tasvirlerinden çeşitli hayvan betimlemelerine kadar renkli ve irili ufaklı pek çok çizim vardı.

- Buraya gelin diye seslendiğimde herkes koşarak geldi ve etrafa bakınmaya başladılar.

- Nerede hani? Nerde kolye? diye heyecanla sordu Işıl.
- Kolyeyi daha bulamadım. Duvarlara bakın. Bu çizimleri burada yaşayan eski topluluklar yapmış olmalı, dedim.
- Ne kadar belirgin duruyor, ne kadar fazlalar! Çok ilginç, dedi Doruk.
- Sizce Doruk'un söyledikleri ile bu kayaların tuf olması arasında bir bağlantı var mı?

Doruk:

- Kayanın yumuşak olması ile resim yapmaları arasında nasıl bir bağlantı olabilir ki?
- Bu kayaların renklerinin açık olması boyamayı kolaylaştırmış olmalı dedi, Zafer Abi.

Zafer Abi haklıydı. Çünkü çizimler çok net olarak anlaşılıyordu ve Doruk'un da dediği gibi çizgi izleri oldukça derindi. Bu kayaların tuf olması ve oldukça yumuşak yapılardan oluşması bunu mümkün kılıyordu.

-Hadi aramaya devam edelim, deyip odalara tekrar döndük. Yoktu hiçbir şey, bulamıyorduk. Birden güvercin aşağıya doğru inen karanlık bir tünele girdi.

Ben heyecanla sordum:

- Ne yapacağız şimdi?

Zafer Abi:

- Olmaz çocuklar, buraya girmemiz tehlikeli olabilir, daha fazla ilerlemeyelim. Hadi artık dönelim.
- Dönmeyelim Zafer Abi, güvercinin dönmesini beklesek olmaz mı? Taa buraya kadar geldik. Güvercine yardım edeceğime söz verdim

ben. Hem tehlikeli olsa önüne diğer tünellerdeki gibi parmaklık koyarlardı, dedim.

Kuzenlerim de bana destek verince beklemeye karar verdik. Birkaç dakika sonra güvercin döndü ve tekrar tünele girdi. Uzun bir sessizlik içinde birbirimize baktık ve biz de güvercinin arkasından tünele girmeye karar verdik.

Zafer Abi:

- Ben önden gideyim, siz beni takip edin, dedi ve tünele girdi.

Elimizdeki fenerlerle karanlık ve dar bir tünelden ilerledik. Işıl bir ara:

- Filmlerdeki gibi örümcek ya da fare çıkar mı karşımıza? Ben korkmaya başladım, dedi. Işıl'ın hepimizin çok iyi bildiği örümcek fobisi vardı.

- Hadi Işıl, şu örümcek takıntından kurtul artık!

Doruk sözünü tamamlayamadan Işıl tüm tüneli inleyen bir çığlık attı.

- Örümcek! Ayyyyy... Bak demiştim işte kocaman bir örümcek!!!!

- Tamam, tamam dur. Panik yapma sakın Işıl. Bak öylece duruyor, sen benimle gel, dedim.

- Nur, sen nasıl bu kadar cesur olabiliyorsun, korkmuyor musun?

- Aslında itiraf edeyim, ben de biraz korkuyorum. Ama güvercinin söyledikleri aklıma gelince... Neyse... Hadi gidelim, dedim.

Aşağıdan ve çok daha derinlerden bazı garip sesler geliyordu. Zafer Abi bunu fark edince dönüp bana baktı. Anlam veremedik ama artık o da merak etmeye başlamıştı. İlerlemeye devam ettik. Duvarlarda kalın ve boylu boyunca izler uzanıyordu.

Doruk:

- Pençe izleri gibi bunlar, dedi.
- Hayır çocuklar. Ucu biraz daha kalın, keskin taşlarla oymuş olmalılar.
- Annemin okuduğu bir kitapta obsidiyen denilen bir taştan bahsediliyordu. Eskiden insanlar kesici alet olarak kullanıyorlarmış. Hatta resimlerini de görmüştüm; siyah, keskin uçlu bir taş, dedim.

Işıl:

- Evet evet, ben de hatırladım. Öğretmenimiz derste göstermişti. Doruk hatırladın mı? Fen Bilgisi laboratuvarında küçük siyah bir taş vardı.
- Dur bir dakika! Hatırladım. Tolga incelerken elini kesmişti. Bir taş nasıl böyle keskin olur ki diye bağırıyordu Tolga. Öğretmenimiz tarih öncesi dönemlerde insanların bıçak olarak bunları kullandığını söylemişti, dedi Doruk.
- Evet, annemin kitabında resimleri vardı, savaşlarda kullanılan okların ucuna benziyor, dedim.

Zafer Abi:

- Obsidiyen de tüfler gibi bu volkanik püskürmelerle oluşan kayalardan biri. Bir diğer adı da “volkan camı”. Genellikle siyah ya da koyu kahve renkli bu kayaç parlak, kaygan bir yüzeye sahip ve kırıldığı zaman sert keskin sınırları olan parçalar oluşabiliyor. İnsanlar tarafından kesme ve sıyırmaya yarayan el aletleri olarak kullanılmışlar. Arkeolojik kalıntılardan anlaşıldığı kadarıyla da buralarda, özellikle de Göllüdağ çevresinde bulunan obsidiyenler ticaret yoluyla bütün Mezopotamya ve Ortadoğu’ya dağıtılmış ve hatta Acıgöl yakınında obsidiyen baltaları üreten atölyeler kurulmuş. Işıl:

- Nasıl? Eskiden de mi silah ticareti yapıyormuş? Hem de burada!
Zafer Abi:

- Bunu sadece silah olarak düşünme Işıl. İnsanların beslenme ve giyinme ihtiyaçları için avlanmaları, avladıkları hayvanları parçalamaları için kesici aletlere ihtiyaçları vardı. Sadece bu amaçla değil. Barınma yerlerini de oyarken bu taşları kullandılar.

- Durun bir dakika. Bu sesler de ne? Giderek artıyor. Güvercin nerede, diye korkuyla seslendim.

- Telaşlanma Nur, hepiniz sakin olun. İlerde tünel genişliyor gibi. Siz burada bekleyin, ben önden gidip bakayım dedi ve ilerledi Zafer Abi.

Doruk çok heyecanlı bir şekilde:

- Ben daha fazla bekleyemeyeceğim, biz de gidelim, dedi.

Tam bu sırada Zafer Abi göründü.

- Tamam çocuklar, ilerde tünel bitiyor. Hadi gidelim ve bu macerayı sonlandıralım artık, dedi.

İlerlemeye başladık. Tünel geniş bir odaya açılıyordu. Bu büyük odanın duvar kenarları boyunca kocaman taşlar vardı. Ama daha da ilginç olanı fenerleri duvarlara tutunca gördük. İnanılmazdı. Duvarlarda çok sayıda resim vardı. Hepimiz şaşkın şaşkın duvarlara bakıyorduk.

Işıl:

- Nur, burada çok büyük bir inek resmi var, deyince merakla yanına gittim.

- Bu inek değil sanırım, bak. Biraz silinmiş gibi ama boynuzları var. Burada da atlara ait resimler var. Bakın.

Doruk:

- İyide bunlar atlara benzemiyor!

- Annemin okuduğu kitapta resimlerini görmüş ve sormuştum. Bunlar günümüz atlarından biraz daha farklıymış. Yanlış hatırlamıyorsam üç toynaklıymışlar. Dur bir dakika. İsmi söylemişti. Hipparion, evet evet hatırladım. Hipparion'du adı. Nevşehir civarındaki arkeolojik kazılarda bu hayvana ait fosiller bulunmuş.

Işıl:

- Nur, yengem hiç fosil bulmuş mu?

- Yok, hayır. Fosilleri paleontologlar çalışıyormuş.

Doruk:

- Ben fosilleri çok merak ediyorum, özellikle de dinzorları.

Zafer Abi:

- Şuraya bakın çocuklar. Ne kadar çok peri bacası çizmişler, hepsi de farklı yerlerde. Aradaki şu kalın çizgiler bir ırmağa benziyor. Kızılırmak mı acaba? Durun bir dakika! Şimdi anladım. Harita bu! Şunlar gerideki tepeler, peribacalarının yerleri ve işte bu kalın çizgi de Kızılırmak. Bu muhteşem... Nur, eminim annen bunları görse sevinçten çığlık atardı. Bunları daha önce birileri gördü mü acaba?

- Yukarı çıktığımızda bunu anneme ben söylemek istiyorum.

- Tabii ki.

Resimlere bakarken bir yandan da güvercini düşünüyordum. Nereye gitti? Neden hâlâ dönmedi? Umarım başına bir şey gelmemiştir. Etrafa bakınırken, duvarlardaki resimlerde bir şey

dikkatimi çekti. Ortası siyah, kenarları çok parlak bir taş vardı. Etrafında çok karışık resimler vardı. Parlak taşta uzun uzun baktım ve gür bir çığlıkla herkesi başıma topladım.

- Buraya gelin. Şu duvara bakın. Parlayan şey! Güvercinin aradığı kolye!

Zafer Abi:

- Evet ama acele etme, bir ihtimal bu. Etrafında karışık şekiller var. Ne bunlar? Simge ya da sembol gibi.

Doruk:

- Bu büyük olanlar efsanedeki devler mi acaba?

Biz bunları düşünürken bir ses duydum ilerde.

- Güvercin döndü, dedi Işıl.

Önce odada bir süre uçtu. Duvarlara, resimlere bakıyor gibiydi. Gelip benim omzuma kondu ve az önce bizim dikkatle baktığımız taş resmine baktı ve tekrar uçmaya başladı. O zaman eminim oldum. Evet işte buydu aradığı kolye.

- Bu taş, aradığımız kolye olabilir. Öyleyse etrafındaki şekiller, bize yol gösterebilir, dedim.

Doruk:

- İyi de bu şekillerden bir şey anlaşılıyor ki.

- Daha dikkatli bakmalıyız. Bakın, kenarlarda dört tane üçgene benzeyen şekil var.

Zafer Abi:

- Evet haklısın. Ama bunlardan ne anlam çıkarabiliriz ki? Bence güvercin de döndüğüne göre yola devam edelim. Belki ileride bir

şeyler bulabiliriz dedi ve tekrar yola koyulduk. Güvercin omzuma kondu. Keşke peri hâline dönüşebilseydi. O zaman bize yol gösterecek bir şeyler söylerdi. Mutlaka o şekilleri anlamıştır, diye düşünüyordum. Yürüdüğümüz koridor gittikçe genişliyordu ve birden büyük bir odaya açıldı. Odanın farklı yerlerinde küçük, dar dört tane girinti vardı. Ama buna çok dikkat etmeden yine duvarlara koştuk. Belki buradaki duvar resimlerinden bir şeyler bulabilirdik ama maalesef bu odanın duvarları boştu. Kazma izleri dışında hiçbir şey göremedik.

Işıl:

- Hiçbir şey yok. Neden o odanın tüm duvarlarına resimler çizip bu odaya hiç dokunmamışlar, diye sordu.

Bunun bir anlamı olmalıydı. Şimdi ne yapacağız, diye düşünürken gözüm az önce fark etmeden geçtiğim dört kapıya takıldı. Dönüp Zafer Abiye baktığımda onun da bu kapılara doğru yürüdüğünü gördüm. Işıl ve Doruk da fark edince o yöne doğru yürüdük.

- Zafer Abi, ne düşünüyorsun? Şimdi ne yapacağız?

- Geri dönüyoruz çocuklar, dedi ve hızla geldiğimiz koridora doğru ilerledi.

- Hayır, Zafer Abi, geri dönemeyiz. Bu kadar ilerlemişken neden?

- Nur, lütfen sakın ol, dışarı çıkmıyoruz. Az önceki resimli odaya gidiyoruz. Hatırladın mı? Oradaki resimlerde dört tane üçgenimsi şekil görmüştün?

- Evet?

- Onlar buradaki kapıları temsil ediyor olmalı. Gidip o şekillere tekrar bakmalıyız. Hangisinden gideceğimiz ile ilgili bir ipucu bulabiliriz.

Çok heyecanlandım. Hepimiz hızla ilerledik. Duvardaki dört üçgene baktık. Hepsinin yanında farklı işaretler vardı. Sonra dikkatimi kolyenin yaydığı ışıkları temsil eden çizgiler çekti. Bu çizgilerden biri diğerlerinden daha uzundu ve sağdaki ikinci üçgen kapıyı işaret ediyordu.

- Bu çizgiye bakın. Daha uzun ve şu kapıyı gösteriyor gibi.

Zafer Abi:

- Haklı olabilirsin Nur, gidelim. Zaten başka da bir işaret yok.

Tekrar aynı yöne döndük ve sağdaki kapıya doğru ilerledik. Her zamanki gibi Zafer Abi önden ilerliyordu.

- Yine aynı sesler. Uğultu gibi, dedi Doruk.

Zafer Abi:

- Dikkatli olun yerler kaygan, düşebilirsiniz, diye bizi uyardı ancak artık çok geçti. Önce ben, sonra Doruk ve Işıl kayarak düştük ve aşağıya doğru kaymaya devam ettik.

- Neyse ki çok sürüklenmeden üçümüz de geniş ve düz bir alana düştük. Zafer Abi hızla yanımıza geldi,

- Çocuklar iyi misiniz? Bir şeyiniz var mı? Yaralanan var mı, diye telaşla bir yandan konuşuyor bir yanda da bizi yerden kaldırıp kontrol ediyordu.

- Yok Zafer Abi, ben iyiyim derken Doruk ve Işıl'a baktım. Onlarda da bir şey yok gibi görünüyordu.

Işıl:

- Kolumda küçük birkaç çizik var. Sürüklenirken kenarlarda sert bir şeyler vardı. Sanırım onlara çarptım. Ama acımıyorlar, merak etmeyin, dedi ama bu arada Doruk'a doğru kızgın bir şekilde ilerledi.

- Hep senin yüzünden, ayaklarınla beni itiyordun, diye bağırdı.

Doruk:

- Neden iteyim ki? Kayıyorduk işte, ben istemeden sana çarpmış olabilirim, her zamanki gibi her şeyde beni suçluyorsun diye bağırmaya başladı.

Zafer Abi:

- Tamam çocuklar, sakin olun. Neyse ki kimseye bir şey olmadı. Hadi etrafa bir bakalım. Nasıl bir şehirmiş burası, anlamadım ki! Odadan odaya çıkıyoruz, labirent gibi... Kaybolmuş olabiliriz çocuklar, dedi.

- Yanımızda güvercin var, o dönüş yolunu bulabilir, dedim.

Işıl:

- Benim anlamadığım bir şey var. Az önceki tünel neden kaygandı?

Zafer Abi:

- Bu şehirlerde o dönemde yaşayan insanların düşmandan korunmak için bazı tuzaklar yaptıklarını duymuştum. Belki de bu da o tuzaklardan biridir. Yağ gibi bir şey dökmüşlerdir, kaygan olsun diye. Konuşurken ben etrafı incelemeye başlamıştım bile.

Odanın kenarlarında farklı büyüklükte ama bu odadan daha küçük odacıklar vardı. Hepimizin gözü yerdeki yuvarlak ve ortası delik taşa takıldı.

Zafer Abi:

- Bu sürgü taşı dedikleri olmalı. Daha önce birkaç kez buradaki yeraltı şehrini gezdim ama ilk kez sürgü taşı görüyorum. Adını çok duydum.

- Sürgü taşı ne Zafer Abi, diye sordum.

- O dönemlerde şehrin giriş kapılarını kapatmak amacıyla büyük taş kapılar kullandıklarını okumuştum. Düşmanların saldırılarından ya da yabancılardan korunmak için sanırım.

Doruk:

- İyi de o zaman ortası niye delik, diye sordu.

- O delikten gözetliyorlardı belki, dedi Zafer Abi.

- Aklıma bir şey geldi. Belki de ortadaki bu delikte bir tahta parçası vardı ve onunla bu taşı hareket ettiriyorlardı, dedim.

- Olabilir Nur, dedi Zafer Abi.

Işıl:

- Güzel de bu sürgü taşı ise yerde ne işi var?

Zafer Abi:

- Bu taşları farklı amaçlar için kullanmış olabilirler. Bir şeyleri kapatmak için mesela. Derken taşı yana doğru biraz itti.

Doruk:

- Ooo... Çok karanlık. Ne kadar derindir acaba?

- Bu bir su kuyusu olmalı, dedi Zafer Abi.

Işıl:

- Hemen kapatalım bence. Korkutucu görünüyor.

Zafer abi:

- Haklısın Işıl, tehlikeli olabilir, hemen kapatacağım ancak bir kontrol etmekte fayda var. Merak ettim şimdi. Nur! Elindeki feneri bana verebilir misin?

- Tabii, işte, deyip uzattım.

Zafer Abi feneri kuyuya doğru tuttu. Hepimiz meraklı gözlerle eğilip kuyuya baktık. Çok derindi sanırım. Çünkü ben dibini göremedim.

- Dibinde su olsa parlıltı görürdük değil mi Zafer Abi?

- Evet, Nur, sanırım yok. Ben de bir şey göremiyorum. Durun bir dakika. Şurada bir girinti var.

Gerçekten de kuyunun hemen kenarında küçük bir girinti vardı. Zafer Abi feneri oraya doğru tuttu. Bir şey parlıyordu. Elini oraya doğru uzattı ve yukarı çektiğinde hepimiz çok şaşırдық. Bu o olmalıydı. Güvercinin aradığı kolye bu olmalıydı. Kolyenin ortasında parlak siyah bir taş vardı. Kenarları ise sarı ve kahverengi bir metalle süslenmişti. Bu metal süslerin arasında ise çok parlak beyaz küçük taşlar vardı. Işıl heyecanla:

- Bulduk! Sonunda bulduk işte diye bağırıldı.

Hepimiz dönüp güvercine baktık. Hemen yanımızdaki bir çıkıntının üstünde kolyeye doğru bakıyordu.

Zafer Abi:

- Sanırım aradığımız şeyi bulduk. Şimdi ne olacak?

Doruk:

- Kocaman kolyeyi güvercinin boynuna takamayız her hâlde, diye söylenirken, ben Zafer Abi'nin elindeki kolyeyi aldım ve güvercine doğru yürümeye başladım. Heyecandan ellerim titriyordu. Bir yandan da bu kolyeyi ne yapmalıyım? Onun küçücük boynuna

bunu nasıl takarım, diye düşünüyordum. Kolyeyi güvercine doğru uzattığımda güvercin hızla havalandı. Birden başım dönmeye başladı, ayakta duramadım ve düştüm. Zafer Abi'nin "Nur!" diye bağırdığını duydum. Birinin elimden tuttuğunu hissettim. Ama çok ince ve yumuşak bir eldi. Gözümü açıp periyi karşımda görünce hem çok şaşırdım hem de sevindim. Olmuştu, başarmıştık. Sersem bir şekilde:

- Tekrar peri hâline dönebilmişsin, diyebildim.

- Evet Nur, senin ve arkadaşlarının sayesinde artık eski gücüme kavuştum. Çok teşekkür ederim. Ben arkama dönüp:

- Gördünüz mü? Doğru söylüyordum, diye bağıırken karşımda şaşkınlıktan gözleri ve ağızları açıkta, heykel gibi duran Zafer Abi'yi ve kuzenlerimi gördüm. Onlar bunu ilk kez görüyorlardı ve şaşırmaları doğaldı. Yukarıda güvercinin periye dönüşmesini ilk gördüğümdeki hâlimi hatırlayınca kendime geldim ve onların yanına doğru koştum.

- Zafer Abi! Işıl! Doruk! Artık kendinize gelin, diye bir yandan bağıyor bir yandan da dokunarak sarsıyordum onları. Nihayet Doruk kısık ve heyecanlı bir sesle:

- Nasıl oldu bu? Gördün mü Nur, diye konuştu. Işıl titrek bir sesle:

- Nasıl görsün ki! O bayılıp yere düştü... Nur... Nur... İnanılmaz bir şey oldu. Sen kolyeyi uzattığında bir anda etraf bir dumanla kaplandı. Sen bir anda yere düştün. Sonra... sonra... derken sesi titriyordu Işıl'ın.

- Eeee ne oldu sonra diye sordum.

Doruk:

- Birden duman yok oldu, tabi güvercin de yok oldu. Ama bu... diyerek, parmağı ile periyi işaret etti.

- Size anlatmıştım, o güvercin periydi işte. Yoksa siz bana inanmamış mıydınız? Birden Zafer Abi'nin sesini duyduk. Biz konuşurken onu unuttuğumu fark ettim.

Zafer Abi:

- Ne yalan söyleyeyim Nur, ben inanmamıştım. Bu mümkün değil çünkü. Bu sadece yıllardır buralarda anlatılan bir efsaneydi. Ama... Ama şimdi karşımda duruyor.

Biz konuşurken peri bize yaklaştı:

- İnanmamış olduğunuz hâlde bizimle geldiğiniz için size çok teşekkür ederim.

Işıl:

- İlk kez bir peri görüyorum, çok heyecan verici, arkadaşlarıma göstermek istedim, dedi.

- Bu mümkün değil Işıl! Ama hemen gitmeliyiz, aşağıdan seslerin bu kadar net gelmesi iyi bir şey değil. Geçidi açıyor olmalılar. Hemen oraya gitmeliyiz.

Doruk:

- Kim? Kimler? Ne geçidi, diye heyecanla sordu.

Peri:

- Devler... Ama sonra anlatırım şimdi vakit yok, dedi.

Zafer Abi:

- Durun bir dakika, olmaz. Ben daha peri ile yüzleşmenin şaşkınlığını atlatamamışken bir de devler mi çıktı, diye söylenmeye ve daireler çizerek dolanmaya başladı. Diyelim ki o da doğru, devler de var...

Söyler misin? Üç çocuk ve ben devlere karşı sana nasıl yardım edebiliriz? Sen delirdin mi? Devler diyorsun! Dev... Bizi ezer geçerler. Bak... Sen madem ki perisin, kolyenle gücüne de kavuştun, sen yapabilirsin. Bu çocukların ailesi onları bana emanet etti. Yok hayır... Biz gelemeyiz. Tamam, buraya kadar geldik, sana yardım ettik ama buradan sonrası çok tehlikeli.

Peri:

- Devler ile karşılaşacağımızı sanmıyorum. O geçit çok büyük ve güçlü bir taşla kapatıldı ve mühürlendi. Açılmaması lazım. Ben de sizin zarar görmeyi istemem. Siz burada bekleyebilirsiniz. Ben gidip bakarım. Çok geç kalırsam siz hemen çıkışa doğru ilerleyin.

Işıl:

- Biz çıkışı nasıl bulacağız? O kadar karışık yerlerden geçtik ki! Burası labirent gibi, bulamayız. Mutlaka sen olmalısın. Bize yolu ancak sen gösterebilirsin dedi.

Peri duvara doğru yaklaştı ve elini duvara sürdü:

- Elinizi bu duvara sürün. Bir çıkıntı hissedeceksiniz. Bu çıkıntıyı takip edin, sizi çıkışa götürecektir, dedi.

Gerçekten de duvarda çizgi hâlinde devam eden bir çıkıntı vardı. Ama ben onunla gitmek istiyordum.

- Zafer Abi, lütfen biraz daha ilerleyelim, dedim.

Doruk ve Işıl da ısrar edince, devam etme kararı aldık. Peri önden gidiyordu. Biz onu geriden takip ediyorduk. Önümüze taştan merdiven basamakları çıktı. Basamaklar aşağıya doğru ilerliyordu ve biz sonunu göremiyorduk. Aslında hepimiz korkuyorduk ama heyecanımız korkumuzu bastırıyordu. Merdivenlerden inmeye başladık.

Işıl:

- Of... Çok yorulduğum, bu merdivenler bitecek gibi değil, dedi.

Doruk:

- Al benden de o kadar, hadi indik diyelim. Biz bu merdivenlerden dönüşte nasıl çıkacağız, hiç düşündünüz mü?

Zafer Abi:

- Evet, haklısın Doruk, ben de aynı şeyi düşünüyordum.

Peri birden durdu ve dönüp “az kaldı” dedi. Birkaç basamak sonrasında merdivenlerin yanında bir tünel belirdi. Kısa bir tüneldi çünkü daha birkaç adım atmıştık ki yine geniş bir odaya geldik. Odanın sonundaki duvarda kocaman ve yuvarlak bir taş vardı. Daha önce gördüğümüz sürgü taşına benziyordu. Ancak bu daha koyu renkliydi ve ortasındaki delik yuvarlak ve parlak beyaz bir taş ile kapatılmış gibiydi. Peri bu taşla doğru yaklaştı.

- Tılsım taşı yerinden oynamış, nasıl olur, diye konuşurken ortadaki beyaz taş hareket etti. Bu arada tuhaf bir ses geliyordu. Sanki biri diğer taraftan bir şeyle bu taşla vuruyor ve itiyor gibiydi. Peri kolyesini çıkardı ve bu beyaz taşın tam üstüne koyacakken ortadaki taş yere düştü ve delik açıldı. Hepimiz biraz korku biraz şaşkınlık içinde deliğe baktık. Önce delikten bize bakan kocaman bir göz, sonra da bize doğru uzanan bir el gördük.

- Bu el çok büyük değil? Devler çok büyük olmalı, diye konuşurken sesimin titrediğini fark ettim. Diğer taraftan:

- Açın bu kapıyı, diye gür ancak ince bir ses geldi.

Peri:

- Sen de kimsin? Geri dön, bu kapı açılmaz, diye seslendi.

- Ben sadece dışarıya çıkmak ve gökyüzünü görmek istiyorum, lütfen açın diye bir çığlık attı.

Bu çığlıktan sonra birden sürgü taşı yerinden oynadı ve yana doğru açılmaya başladı. Peri bir yandan “Hayır hayır olamaz!” diye konuşurken bir yandan da yerdeki tılsım taşını alıp hızla deliğe koydu ve kolyesini taşın üzerine kapatacağı ki yarı açılan kapının arkasından Zafer Abi’den biraz daha büyük bize benzeyen biri çıktı. Çok heyecanlı ve komik bir yüzü vardı. Kocaman gözler, yüzünün ortasında kocaman ve yuvarlak bir burun, bunların aksine küçük bir ağzı vardı. Hepimiz donup kalmıştık.

Bize doğru yürüdü ve:

- Sonunda oradan çıkabildim. Siz insan olmalısınız. Sandığım kadar küçük değilmişsiniz. Sen de peri olmalısın diyerek o tarafa baktı. Zafer Abi periye dönerek:

- Hani bu taş açılmazdı, mühürlüydü. O zaman nasıl çıkmayı başardı bu?

Peri:

- O bir çocuk dev, tamamen masum bir kalple bu taşın açılmasını istemiş olmalı. Yoksa tılsım bozulamaz, dedi ve deve doğru dönerek:

- Hemen dönmelisin, bu çok tehlikeli. Diğerleri kapının açıldığını görürse buradan çıkabilir ve insanlar zarar görebilir. Lütfen! iyi niyetli olduğunu anlıyorum ama daha fazla kalırsan bizim için çok tehlikeli olur. Hadi geri dön. Ben kapıyı kapatabilirim tekrar dedi.

Dev çocuk:

- Olmaz, yıllardır bugünü hayal ettim ben. Dedemin anlattığı hikâyelerdeki yeri görmek istiyorum. Parlayan güneşi, akan suları ve eskiden yaşadığımız yüksek dağları... Söz veriyorum, lütfen. Görüp hemen geri döneceğim, siz de kapıyı kapatırsınız, ben de

bir daha buraya gelmem ve kimseye bir şey anlatmam. Lütfen, bana yardım edin.

Tam bu sırada arkamdan tuhaf bir ses duydum. Arkamı döndüğümde Zafer Abinin yere çömelmiş, kafasını ellerinin arasına aldığı ve kısıp kısıp güldüğünü gördüm.

- Zafer abi ne oldu? Niye gülüyorsun, diye sordum. Bu arada Doruk ve Işıl da tuhaf bir yüz ifadesi ile dev çocuğa bakıyorlardı.

- Ne olsun Nur! Bir güvercinin peşine düştük, saatlerdir yer altı şehrinin izbe yerlerinde dolaşıyoruz, güvercinin bir kolye ile periye dönüşmesini seyrettik. Şimdi de bir çocuk devle konuşuyoruz. Geriye sadece devi yukarı çıkarıp gezdirmek kalmıştı. Eee onu da yapalım da maceramız tam olsun.

Işıl:

- Sen muhteşem bir yetişkinsin Zafer Abi, diye bir çığlık attı.

Peri:

- Onu insanlara göstermeden nasıl yukarıda dolaştıracağız, diye sordu.

- Zafer Abi, senin üstündeki mont bayağı geniş duruyor. Hem de kapüşonu var. Onu giydirebiliriz. Kafasını da kapatırsak kimse bir şey anlamaz belki, dediğimde,

Zafer Abi:

- Çok riskli, yine de farklı duruyor. Durun bir dakika! Aklıma bir fikir geldi. Balon... Bir arkadaşımın balonu var. Ondan rica edebilirim. Görmek istediklerini balonla havadan gösterebiliriz. Böylece kimse de onu yakından görmemiş olur, dedi.

- Bu harika bir fikir! Ben de balonu çok merak ediyordum. Hep bir balonla dolaşmak istemiştim, diye sevinçle söylendiğimde Doruk ve Işıl da bana katıldı.

- Evet... Biz de daha önce binmemiştik. Babam amcanlar gelince birlikte binersiniz demişti, diye heyecanla sıçramaya başladılar.

- Peki o zaman hadi yapalım, dedi Zafer Abi.

Dev:

- Çok mutluyum diyerek ellerini birbirine çarpmaya başladı. Işıl ona yaklaşarak:

- Merhaba, ben Işıl, bunlar kardeşim Doruk, kuzenim Nur ve Zafer Abi. Bir dakika... En önemlisini unuttum, bu da... periye bakarak "biz senin ismini bilmiyoruz". dedi ve neyse ben sana güvercin peri diyebilir miyim, diye sordu.

Peri:

- Olur Işıl, nasıl istersen öyle seslenebilirsin, dedi.

- Işıl haklı, senin bir ismin var mı? Diye sordum.

Peri:

- Benim ismim Nergis, dedi.

- Çok güzel bir isim dedim. Sonra hepimiz dönüp çocuk deve baktık.

- Senin bir ismin var mı? Diye sordu Doruk.

Dev:

- Evet var, bana Bala diyor herkes, dedi.

Hepimiz şaşırılmış bir şekilde ona baktık.

Zafer Abi:

- İlginç bir isim. Tamam, hadi bir an önce yola çıkalım. Yalnız bir problemimiz var. Ne kadar hızlı davransak da, balonla gezdikten sonra çok geç olur. Biz devî tekrar buraya getiremeyiz, dedi.

Peri:

- Sorun değil, ben ondan sonrasını hâllederim. Onu getirir ve kapıyı tekrar mühürlerim. Ancak bu kapıyı açık bırakamayız. Çok tehlikeli, geçici olarak kapatmalıyız, dedi.

Peri beyaz taşı yerine oturtuktan sonra hepimiz taşı iterek kapattık ama tam kapanmadı.

Peri:

- Neyse kısa süreliğine bu idare edebilir, hadi hızlı olalım dedi ve koşmaya başladı.

Hepimiz onun arkasından hızla ilerliyorduk. En arkadan da dev çocuk geliyordu. Az önce geldiğimiz yerleri hızla geçtik. Kısa bir sürede duvarlarda resimleri gördüğümüz odaya geldik. Bir anda peri durdu ve:

- Daha kısa bir çıkış yolu biliyorum. Hem de kimse bizi görmemiş olur, dedi ve ilerledi.

Kısa bir süre sonra dışarıdaydık. Etrafa baktığımda burayı daha önce gördüğümü hatırladım. Güvercinin periye dönüştüğü ve benimle konuştuğu yerdi burası. Bir bağırıtı ile arkama döndüm. Zafer Abi, Bala'nın dışarı çıkmasına yardım ediyordu. Ancak, o elleri ile gözlerini sıkıca kapatmış:

- Gözlerim! Gözlerim acıyor! Açamıyorum, diye bağırıyordu.

Zafer Abi montunun cebindeki güneş gözlüğünü çıkardı ve ona takmaya çalıştı.

- Kalın ip gibi bir şey lazım, dedi.

Herkes bakındı ama kimsede yok gibiydi.

Zafer Abi:

- Nur, sırt çantayı verir misin deyince aklıma geldi. Çantamın ön tarafındaki gözü birbirine bağlayan kalın bir ip vardı. Zafer Abi onu çıkardı ve önce gözlüğün kenarlarına bağladı, sonra da gözlüğü Bala'ya taktıktan sonra iplerle kafasının arkasından bağladı.

Bala'ya:

- Gözünü açabilirsin, sanırım artık acımaz dedi.

Bala gözünü açtı ama yine çılgınlık atmaya başladı. Hepimiz ne yapacağımızı bilmez bir şekilde ona bakarken o oradan oraya koşuyordu. Birden durdu ve kendini sırt üstü yere attı. Yanına koştuk:

- Ne oldu? Ne yapıyorsun? Diye sordu peri.

- Çok güzelmiş gökyüzü, tıpkı dedemin anlattığı gibi. Şu beyaz yumaklar bulutlar değil mi, diye sorunca hepimiz gülmeye başladık. Onun bu sevincini görmek bizi hem mutlu etmişti hem de sahip olduklarımızın değerini anlamamızı sağlamıştı. Ben hemen yanına koştum:

- Evet, onlar bulutlar ama birazdan onları daha yakından göreceğiz dedim.

Zafer Abi'nin "hadi acele etmeliyiz" sesi ile hepimiz toparlanıp yürümeye başladık. On - on beş dakika sonra balonun yanındaydık. Hepimiz çok heyecanlıydık. Balonla peribacalarını havadan görmek ayrı bir hayaldi benim için, kuşlar gibi havada uçmak ayrı. Balon nihayet havalandı.

Havalanırken Bala korkusundan balonun içinde çömelip oturdu.

- Hadi havalandık işte, kalk, korkma. Çok güzel bir duygu, dedim.

Zafer Abi, yardım ederek onu ayağa kaldırdı. Yüzündeki şaşkınlıkla karışık mutluluğu tarif etmek benim için imkânsızdı. Sadece onun mu? Hayır, Işıl ve Doruk'un yüzünde de aynı ifade vardı. Sanırım benim yüzümde de...

- Peribacaları yukarıdan ne kadar güzel görünüyor, dedim.

Işıl:

- Ne kadar çoklar, aşağıdan bu kadar çok görünmüyordu. Her taraf peri bacası dolu, diye heyecanla konuştu.

Bala:

- İnsanlar bunların içinde mi yaşıyor, diye sordu.

Zafer Abi:

- Eskiden yaşamışlar ama şimdi onları başka işlerde kullanıyorlar. Bak... İlerdeki binaları görüyor musun? İşte şimdi onlarda yaşıyoruz. Peri bacalarının bazılarını da yiyecek gibi şeyleri saklamak için kullanıyorlar. Bak aşağıya, bir sürü insan var. Bu insanlar peri bacalarını ve burada ki diğer ilginç yerleri görmek için buraya geliyorlar.

Bala:

- Ne kadar çok balon var! Onlardaki insanlar da mı burayı gezmeye gelmişler, diye sordu.

- Evet, dedi Zafer Abi.

Bala:

- Bu kadar peri bacasını insanlar nasıl yapmışlar? Sanırım burada eskiden çok insan yaşıyormuş, diye hayretle sordu.

Ben:

- Hayır, bunları insanlar yapmadı deyince, o da

- Evet, evet! Bence de, insanlar yapmamıştır. Biz, yani devler yapmıştır. Biz çok güçlüyüz. Bizim için kolay bir iş bu, dedi.

Hepimiz gülmeye başlayınca şaşırıldı. Sanırım biraz da kızdı. Çünkü bir anda yüz ifadesi değişti. Kalın kaşları bir anda birbirine yaklaştı. Ben bunu açıklama gereği hissettim. Zafer Abi'ye döndüm ve:

- Zafer Abi, peri bacalarının nasıl oluştuğunu ben anlatabilir miyim? Derste öğretmenimiz anlatmıştı.

- Çok iyi olur Nur.

- Bak, şimdi sana bir hikâye anlatacağım ama bu hikâye gerçek. Çok eski zamanlarda buralarda büyük dağlar varmış. Bu dağların bazılarında bazen bizim lav dediğimiz erimiş ateşler bazen de tozlar, dumanlar çıkarmış. Bir anda Bala atıldı ve:

- Biliyorum! Diğer çocuklar anlatmıştı, işte biz orada yaşıyormuşuz eskiden, dedi heyecanla ama benim baktığımı görünce sustu.

- İşte çıkan bu tozlar buralardaki göllerin altında üst üste birikmiş ve tüf denilen kayaçları oluşturmuş. Öğretmenimiz sonra bu biriken tüflerin yükseldiğini ve günümüzdeki dağlara, tepelere benzer yapıları oluşturduğunu söylemişti. Ama karadaki koşulların su içerisindeki gibi sakın olmadığını, yükselen ve artık karada olan bu tepelerin rüzgârlar, akarsular ve yağmurlarla aşındırıldığını gösteren şekiller çizmişti tahtaya.

Işıl:

- Avanos'a geldiğimizde bu peri bacalarını tanıtan küçük bir kitap okumuştum. O kitapta Kapadokya'nın peribacalarının oluşumunda yağmurların etkisinin fazla olduğunu yazıyordu, dedi.

- Evet, haklısın, dedi Zafer Abi.

Bala:

- Yağmur da ne?

Zafer Abi:

- Nur, istersen bunu ben açıklayayım ama kulağınız bende gözleriniz manzarada olsun bence. Bakın çok güzel görünüyor manzara, dedi ve devam etti. Bak, beyaz yumağa benzettiğin şeyleri görüyor musun?

- Evet, siz bulut demiştiniz.

- İşte o bulutlar aslında su damlacıklarından oluşuyor. Yeryüzündeki sular güneşin sıcaklığı ile buhar olup gökyüzüne çıkarlar ve bulutları oluştururlar. Bulutlar gökyüzünde yükseldikçe soğurlar. İşte önce buhar olan o damlacıklar soğuyunca su damlası olur ve tekrar yeryüzüne düşerler. Bu böyle devam eder durur. Bala üzgün bir sesle:

- O zaman bizim gölümüzün suları hiç buharlaşmayacak. Gökyüzüne çıkamayacak diye söylendi.

Işıl:

- Ne? Yer altında göl mü var?

- Evet, var dedi Bala.

Hepimiz Zafer Abi'ye baktık. O da anlatmaya başladı.

- Yağmur olarak düşen suların bir kısmı toprak tarafından emilir ya da çatlaklarla yer altına iner. Bir kısmı da akarsuları, gölleri, denizleri oluşturur. Yer altına inen sular oralarda da su birikintileri oluşturur çocuklar. Bala'nın bahsettiği gölde böyle bir birikme olabilir. Anladın mı, diye sordu.

- Evet, anladım. Zafer Abi bana dönerek:
- Nur kaldığın yerden devam edebilirsin, deyince tekrar başladım anlatmaya.
- Nerede kalmıştım.

Işıl:

- Yağmur sularının buradaki taşları aşındırdığını anlatacaktın, dedi.
- Üst üste biriken bu tüflerin sertlikleri de birbirinden farklı olduğu için aşınmaları da farklı oluyormuş. Şayet üstteki seviye daha sert ise üst kısım daha zor aşınmış. Aşınma üstten başlamış ancak oluşan çatlaklarla su aşağıdaki yumuşak kesime ulaştığında burada aşınma daha hızlı ilerlemiş. Sonuç olarak günümüzde gördüğümüz şapkalı şekiller oluşmuş.

Doruk:

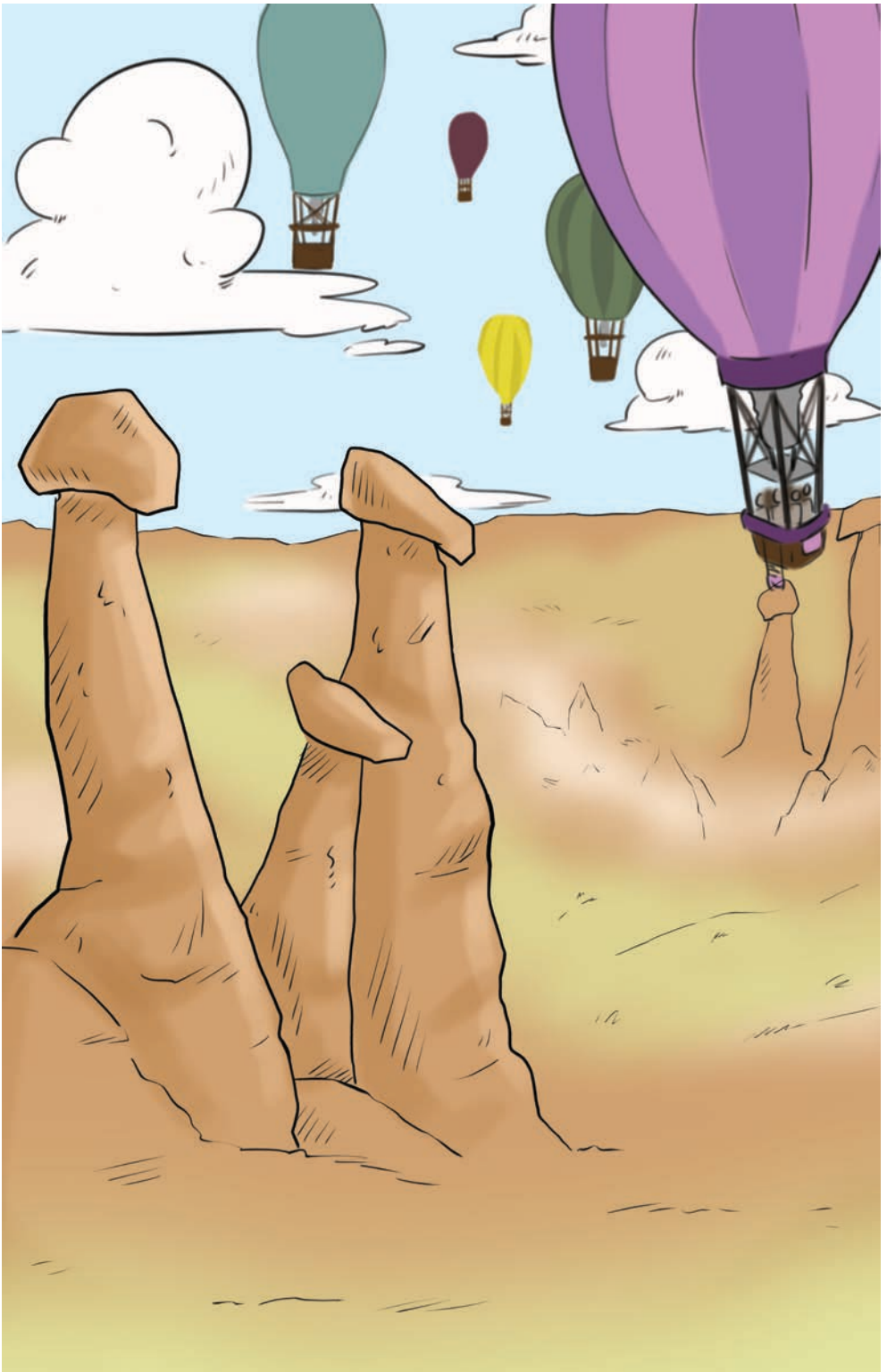
- Yani şapkalar daha sert olduğu için daha az aşınmışlar ve bacaların üstünde kalmışlar, diye benim sözümü tamamladı.
- Teşekkür ederim Doruk, iyi geçti.

Bala:

- Çok iyi anladım da aşağıya bakın! Bazılarının hiç şapkası yok. Onlar neden şapkasız, diye sordu. Hepimiz Zafer Abi'ye baktık.
- Çocuklar yeryüzündeki aşınma hiç bitmez. Sürekli devam eder. Zamanla bu aşınma bazı peribacalarının şapkalarının aşınıp parçalanmasına ve düşmesine neden olur.

Şu ana kadar sessizce ve dalgın bir şekilde bizi dinleyen peri:

- Zamanla onlar da yaşlanıyor işte, dedi.

Zafer Abi:

- Doğru, evet.

Bala:

- Şapkasız olanlar yaşlı peri bacaları mı yani? Dedem gibi... dedi.

Ama bunu söylerken yüzünde üzgün bir ifade oluştu.

Peri:

- Bak, karşıdaki yüksek şekilleri görüyor musun? Onlar dağlar. Bala, heyecanla:

- Oraya yaklaşacak mıyız? Daha yakından görebilir miyim, diye sordu.

Zafer Abi arkadaşıyla biraz konuştuktan sonra, biraz daha yaklaşabileceğimizi söyledi. Manzara o kadar güzeldi ki, bir süre hepimiz sustuk ve seyrettik. Sonra birden Peri heyecanla:

- İşte orda, deyince hepimiz o yöne doğru baktık. Gördüğüm resimler gözümün önünde canlandı, hatırlamıştım. Bunlar Üç Güzeller. Peri sesi titreyerek Zafer Abi'ye ve arkadaşına bakarak:

- Oraya inmemiz gerek, lütfen oraya inelim. Oraya gitmeliyim ben, dedi.

- Ben de gitmek istiyorum, Zafer Abi, lütfen inelim dedim.

Zafer Abi arkadaşı ile konuştu ve balon inmeye başladı. Nihayet, Üç Güzeller karşımdaydı. Fakat bu nokta balonların inmesi için çok müsait bir yer değildi. Hem her yer kayalıktı hem de çok fazla rüzgâr alan bir bölgeydi. Bu yüzden balon olması gerekenden daha hızlı bir şekilde yere doğru yaklaşmaya başladı. Zafer Abi ve arkadaşı bir süre bakiştılar. Arkadaşı bize bakarak:

- Herkes sıkı tutunsun, diye bağırdı.

Rüzgârın etkisiyle hızlanan balonu kontrol etmeye çalışan balon sürücüsü balonun çakılmasını önlemeye çalışıyordu. Işıl'ın gözleri dolmuş, Doruk ise benim ve Işıl'ın ellerini sıkı sıkı tutmuştu. Balon yavaşlamıştı ancak yine de kontrol etmekte zorlanılıyordu. Balon pilotu ustalığını gösterip bu rüzgârlı ve kayalıklarla dolu bölgede balonu Üç Güzeller'e yaklaştırmayı başarmıştı. Yere oldukça yaklaşmıştık ki bir yamaca doğru balon tekrar süzölmeye başladı ve hep bir ağızdan bağırırmaya başladık. Balon büyük bir tabelaya doğru ilerliyordu, çarpmaya az bir mesafe kala yönünü değıştirdi. Böylece yamaçtan uzaklaştık ve kontrollü bir şekilde inmeye başladık.

- Oh be, sonunda, diyerek söylendi Işıl. Artık ağlamıyordu çünkü balon Üç Güzeller'in hemen yanına inmişti. Zafer Abi ve arkadaşı rahatlamıştı, bir süre konuştular. Doruk ve Peri de çok şaşkıındı. Bala ise neler yaşandığını pek anlamamışa benziyordu.

Balondan indikten sonra Zafer Abi'ye az önce çarptığımız tabelada yazan UNESCO DÜNYA MİRASI yazısının ne olduğunu sordum.

Zafer Abi:

- Aferin Nur. Çok dikkatlisin, o anda bile gözünden kaçmamış.

- Balon çarpacak diye çok korktum ama yazı da gözüme bir an takıldı, dedim.

- UNESCO, Birleşmiş Milletler Kurumu'nun eğitim, bilim ve kültür gibi önemli konularda çalışmalar yapan kolu, çocuklar. Bu kurumun yürüttüğü önemli projelerden biri de Dünya Miras Alanlarıdır. Dünyamızın farklı yerlerindeki kültür ve doğal mirasların uluslararası iş birliği ile korunmasını ve tanıtılmasını sağlar. Kapadokya da ülkemizdeki UNESCO Dünya Miras Alanlarından biridir.

Işıl:

- Bu kadar fazla turist nasıl geliyor diye düşünüyordum, demek ki tüm dünyada tanınıyor burası.

- Evet, dedi. Zafer Abi.

Sonunda Üç Güzeller'e zorlu bir şekilde de olsa gelmiştik. Hikâyesini dinledikten sonra çok üzülmüş ve merak etmiştim. İki büyük ve bir tane küçük üç peri bacası yan yana.

Işıl:

- Neden bu kadar merak ediyordun burayı Nur, diye sordu.

- Annemden hikâyesini dinlemiştim. Çok üzücü bir hikâyesi var, dedim.

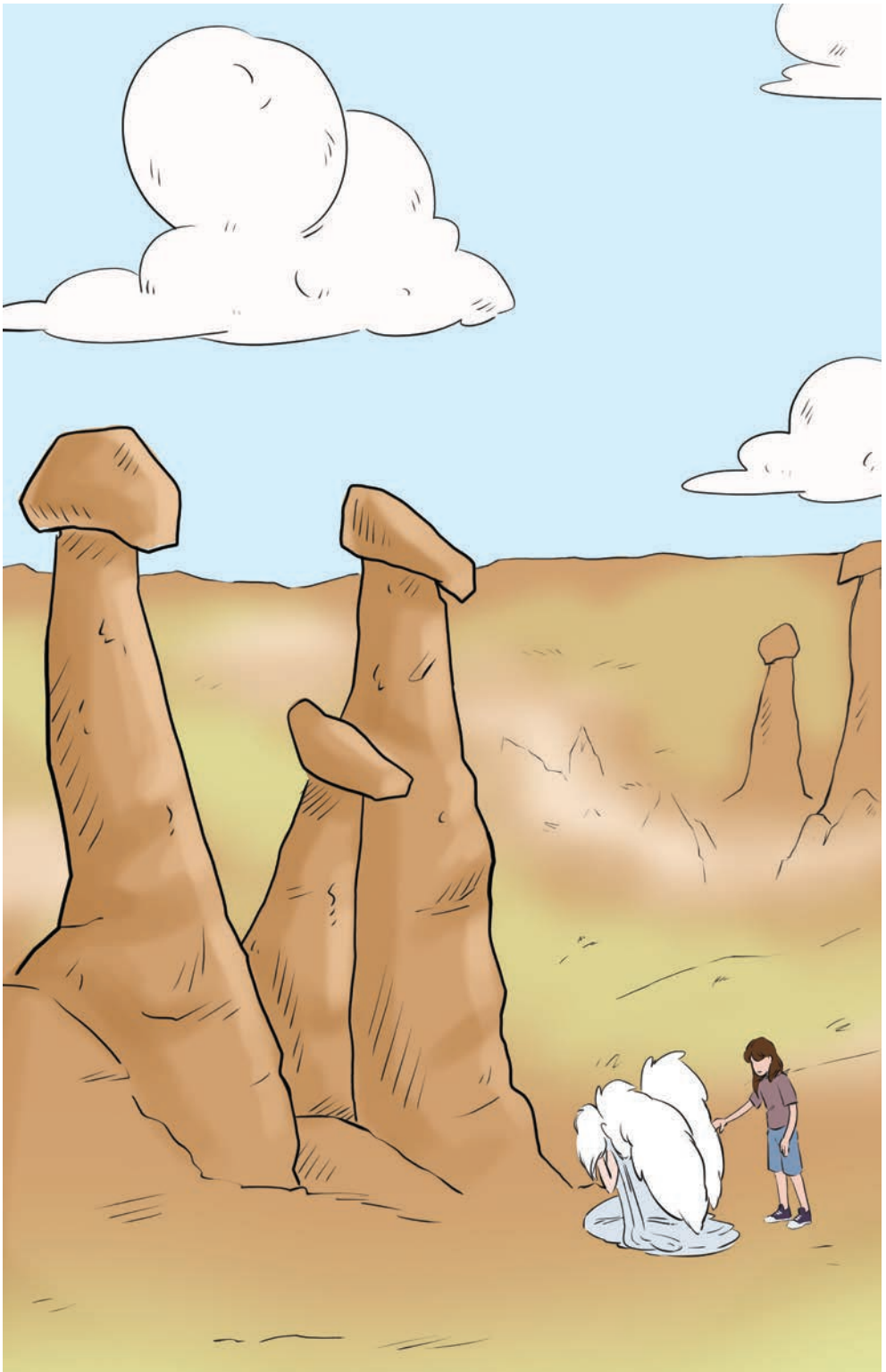
Işıl:

- Bize de anlatsana...

- Tamam, hikâyeye göre, "Kapadokya'da peri padişahının güzel kızı bir çobana âşık olmuş. Peri padişahının tüm engellemelerine karşın kızı çobana kaçmış ve evlenmişler. Zaman içinde bir de çocukları olmuş. Peri padişahı ise bu haberi aldığıında çok öfkelenmiş ve çoban ile kızını bulması için askerlerini göndermiş. Peri padişahının kızı uzaktan onlara doğru gelen askerleri gördüğünde Tanrı'ya yakarıp, onu ve ailesini birbirlerinden ayırmaması için dua etmiş. Dileği kabul olmuş ve üçü de peribacasına dönüşmüşler."

Işıl ve Bala o kadar dikkatli dinliyorlardı ki ağlama seslerini sonra fark edebildik. Hepimiz dönüp sesin geldiği yere baktığımızda perinin büyük peribacalarından birinin önünde diz çöktüğünü ve ağladığını gördük. Oraya doğru yürüdük.

- Neden ağlıyorsun? Ne oldu, diye sordum. Ama peri hıçkıra hıçkıra ağlamaya devam etti. Bir süre sonra sakinleştiğinde konuşmaya

başladı. Yanında küçük peri bacası olan büyük peri bacasını göstererek:

- O benim ablam, dedi. Bu kolyenin onu tekrar eski hâline dönüştürebileceğini düşünmüştüm. Yıllarca bugünü bekledim, senin beni fark edip takip ettiğin güne kadar tek hayalim buydu. Kolyeyi bulup ablamı geri getirecektim. Her gün uçarak buraya gelir ve bu hayali kurardım. Ablama söz vermiştim, ama olmadı. Kolye onu geri getirmedi, diye bir yandan hıçkırarak ağlıyor bir yandan da olanları anlatıyordu.

Peri bacasına baktığımızda üstünde kolyeyi gördük. Peri çok üzgündü ve her birimiz onu teselli ettik. Sonra,

Zafer Abi:

- Hava kararıyor çocuklar, artık dönmeliyiz, dedi.

Bala:

- Ben ne olacağım? Nasıl geri döneceğim, diye telaşlanarak sorular sormaya başladı. Gözü yaşlı Peri titrek ve ağlamaklı sesiyle:

- Çıktığımız yere tekrar götürebilerseniz, ben onu ait olduğu yere bırakır ve kapıyı tekrar mühürlerim, dedi.

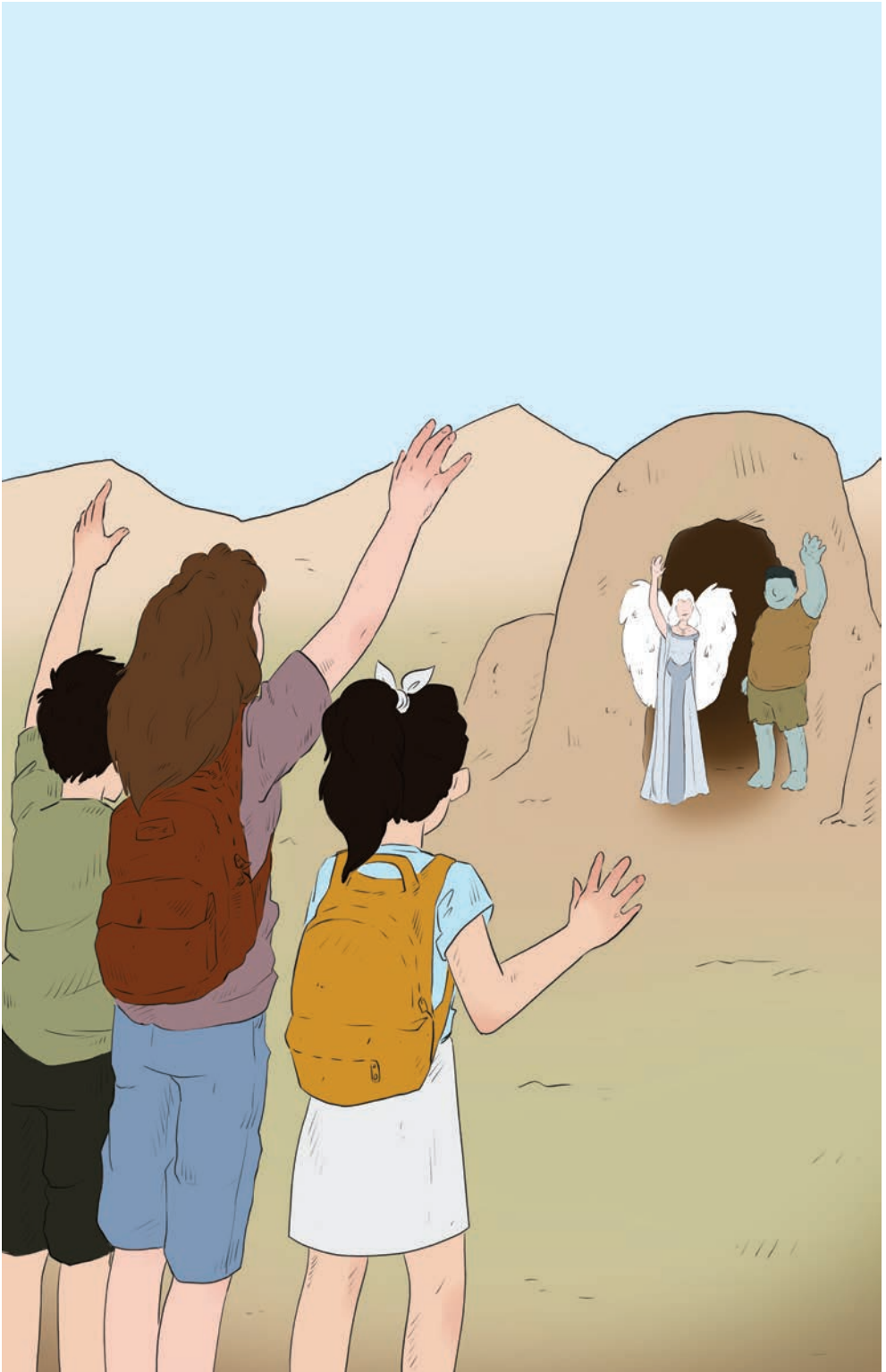
- Sen ne olacaksın? Ne yapacaksın?

- Diğerleri gibi eski hayatıma geri döneceğim, güvercin olarak.

Zafer Abi:

- Hadi biraz hızlı olalım o zaman, dedi.

Tekrar balona bindik. Çıktığımız kapının yanındaki kayaya geldiğimizde hava kararmıştı. Hepimiz peri ile vedalaştık.

Peri:

- Çok teşekkür ederim, bana inandınız ve yardım ettiniz. Ama bu yaşananları kimseye anlatmamalısınız. Bu giriş kapısının yerini de kimseye göstermeyin dedi.

Işıl:

- Peki Bala ne olacak? O yaşadığı yere gidip bunları anlatırsa?

Peri:

- Ben onu evine bırakırken her şeyi anlatacağım. Konuşmayacaktır, merak etmeyin, dedi.

Dev çocuk ile de vedalaştıktan sonra Peri ve Bala kapıdan girdiler.

- Ama bu kapı açık kaldı, kapatmalıyız. Kimse görmemeli diye konuşurken:

- Nur, Nur... Uyan artık kızım, sabah oldu.

Gözümü açtığımda annemi gördüm. Odamdaydım. Olamaz, bütün bunlar rüyaymış... Oysa ne kadar gerçek gibiydi diye aklımdan geçirirken.

Annem:

- Hadi kızım, babanla seni bekliyoruz. Sana bir haberimiz var. Hemen kıyafetlerini giy ve gel.

Hayal kırıklığı içerisinde mutfağa gittiğimde babam ve annem gülümsüyorlardı.

Babam:

- Sana bir haberimiz var... Burada heyecanlanman gerekiyordu. Neden böyle asık yüzün?

- Çok güzel bir rüya gördüm. Gerçek gibiydi.

- Anlatmak ister misin?

- Kapadokya'ya gitmiştik ve kuzenlerimle inanılmaz bir macera yaşıyorduk. Sabah annem uyandırdığında rüya olduğunu öğrenince biraz üzüldüm.

Annem ve babam birbirilerine bakarak güldüler.

Annem:

- Söylemek için çok iyi bir zaman. Hadi sen söyle, dedi babama.

Babam:

- Nur, yıllık iznimi aldım. Amcanlarla da konuştum. Yarın Avanos'a gidiyoruz...

- Gerçekten mi? Koşup babamın boynuna sarıldım.

- Çok teşekkür ederim, çok teşekkür ederim. Yaşasın. Hemen hazırlık yapmalıyız Anne.

- Tamam, kızım dur. Hadi önce kahvaltımızı yapalım. Sen de bu arada bize rüyayı anlatırsın.

Kahvaltı boyunca rüyamı en ince detayıyla anlattım. Çok ilgiyle dinlediler. Başlangıçta beni yadırgarlar diye düşünmüştüm ama olmadı. Çok mutluyum. O gün annemle hazırlıklarımızı tamamladık. Benim için çok uzun bir gün oldu. Yarın sabah erkenden yola çıkacaktık. Geceyi nasıl geçirdiğimi hatırlamıyorum bile. Sabah yola çıktık. Saatler sonra karşıda Avanos tabelasını görünce çok heyecanlandım. Babam ara sokaklardan birine girdi. Amcamların evine gidiyorduk.

Annem:

- İşte oradalar. Nur bak.

Anneme cevap veremedim. Çünkü çok şaşkındım. Kuzenlerim tıpkı rüyamdaki gibilerdi. En son iki yıl önce bize gelmişlerdi.

- Anne! Işıl ve Doruk tıpkı rüyamda gördüğüm gibiler... diye şaşkın bir şekilde söyleyince.

Annem:

- Tabi ki kızım, geçen ay yengen fotoğraflarını göndermişti, telefondan. Sana göstermiştim ya. Unuttun mu? Oradan aklında kalmıştır zaten.

- Evet, hatırladım, görmüştüm. Haklısın anne.

Herkes birbiriyle sarılıp, kucaklaştıktan sonra eve girdik. Şaşkınlığım artarak devam ediyordu. Odalar, eşyalar hepsi rüyamdaki gibiydi. Daha önce bu eve gelmemiştim ki? Zaten amcamlar Avanos'a yeni taşınmışlardı. İçim pırpır ederken kuzenlerimle sohbete daldık. Yemekten sonra geç saatlere kadar sohbet devam etti. Kuzenlerimle yarın için çok güzel planlar yaptık.

Amcam:

- Önce benim mağazaya gideriz. Sonra siz peribacalarına gidersiniz dedi.

Herkes odasına çekildi. Heyecandan doğru dürüst uyuyamayacağım bir gece daha. Ben kuzenim Işıl ile birlikte kaldım. Sabah erkenden evden çıktık ve amcamın hediyelik çanak-çömlek sattığı mağazaya gittik.

Amcam:

- O... iyi... Bizim ırac erkenden açmış dkkâanı. ırac dediysem aklınıza ocuk gelmesin. Üniversite ğrencisi. Yazları çalışarak ailesine destek oluyor, dedi.

İçeri girdik.

Olamaz! ZAFER ABİ!

ISBN : 978-605-66617-6-1

